

ŽIVOT I DJELO IVANA GOLUBA

ANTON TAMARUT

(Katolički bogoslovni fakultet, Zagreb, Teologija u Rijeci)

UDK 808.62-05, Golub, I.
929 Golub, I
Pregledni članak
Primljen: 1. X. 1995.

SAŽETAK. Studija o svećeniku, teologu, povjesničaru kulture i pjesniku Ivanu Golubu pisana je biobibliografskim enciklopedijskim pristupom. Građa je svrstana u tri opsežna tematska bloka; u prvom bloku sustavno je izložena kronologija Golubova školovanja, od pučkoškolskog doba u rodnom Kalinovcu do visokih bogoslovnih škola u Zagrebu i Rimu te znanstvenog usavršavanja i postizanja dvaju magisterija (iz bogoslovije i biblijskih znanosti) te doktorata znanosti s temom o ekleziologiji Jurja Križanića. Potom je predložen njegov svećenički put od zaređenja te služenja u sjevernohrvatskim župama i Zagrebu do predavačke karijere na zagrebačkom Katoličkom bogoslovnom fakultetu, gdje je od 1979. redovni profesor, inicijator i voditelj raznih specijalističkih studija i instituta. Navedena su Golubova članstva u bogoslovnim udrugama, u HAZU, raznim inozemnim akademijama, domaćim i stranim stručnim društvima i sl. Spominje se i Golubova djelatnost vezana uz uredništvo ili suradništvo u raznim bogoslovnim i stručnim periodikama i knjigama. Također su podastrijeti podaci o njegovom sudjelovanju na mnogim znanstvenim skupovima te o gostovanjima na brojnim svjetskim sveučilištima.

U drugom dijelu teksta analizirana je Golubova stručna djelatnost na području teologije i kulturne povijesti. Navode se temelji teoloških razmišljanja u pojedinim njegovim knjigama, ističe teološki i antropološki pristup biblijskom pojmu Slika Božja, zatim se objašnjavaju njegove teološke studije iz pneumatologije, razmišljanja o teološkoj topologiji, odnosu između znanosti, umjetnosti i vjere, napose teologije, pedagogije i psihologije. Studiozno proučavanje osobe i djela Jurja Križanića središnje je mjesto Golubovih kulturnopovijesnih istraživanja: bavi se Križanićevim intelektualnim razvojem, njegovim idejama (čak i dotad nepoznatom glazbenom djelatnošću), a posebno je istraživao njegove ideje o slavenstvu.

Teološka poetičnost, prisutna i u njegovim studijama, najbolje se izrazila u Golubovu pjesničkom opusu, o čemu svjedoče kritičke valorizacije J. Skoka (o Golubovoj kajkavskoj poeziji) te mišljenja S. Mihalića i T. Maroevića o osobinama Golubove duhovne lirike i evidentnoga biblijskog nadahnuća. Pri kraju tog bloka komentirana su najvažnija teološka, kulturnopovijesna i književnokritička razmišljanja o Golubovoj višestrukoj djelatnosti i navedeni su biobibliografski prikazi.

Treći dio Tamarutove studije biobibliografske je naravi. U rubrici *Djela* navode se svi Golubovi radovi, bilo da su objelodanjeni kao zasebne knjige ili su prilozi u časopisima, zbornicima, antologijama, zbirkama i sl. U rubrici *Literatura* skupljeni su pak svi kritički i prikazivački napisi posvećeni osobi i djelu Ivana Goluba.

Ivan Golub, svećenik, teolog, pjesnik i povjesničar kulture, rođen je kao petnaesto i najmlađe dijete Luke i Bare (rod. Kovač) u Kalinovcu 21. lipnja 1930. Osnovnu školu pohađa u rodnome mjestu. Od 1942. do 1950. učenik je Nadbiskupske klasične gimnazije u Zagrebu i pitomac Nadbiskupskog dječjačkog sjemeništa. Maturirao je 1950. godine. Od 1950. do 1952. studira filozofiju na Katoličkom bogoslovnom fakultetu u Zagrebu. Od 1952. do 1954. služi vojni rok u Beogradu i Zemunu. Na istom fakultetu nastavlja studij teologije, gdje je 1958. diplomirao i postigao magisterij iz bogoslovlja. Za svećenika je zaređen 29. lipnja 1957. u zagrebačkoj prvostolnici. Od listopada 1957. do veljače 1958. upravlja župama Posavski Bregi i Dubravčak Lijevi. Od kolovoza 1958. do jeseni 1960. kapelan je u Krapini. Od jeseni 1960. do Uskrsa 1961. pomaže na Župi sv. Jeronima u Zagrebu i započinje rad na disertaciji o Jurju Križaniću (1618.–1683.). Od 1961. do 1964. pitomac je Hrvatskog

papinskog zavoda sv. Jeronima u Rimu. Na Papinskom sveučilištu Gregoriani pohađa specijalna predavanja iz dogmatike (1961.–1962.) te 24. svibnja 1963. brani doktorsku radnju s temom o ekleziologiji Jurja Križanića (*De mente ecclesiologicala Georgii Križanić*). Od 1962. do 1964. studira također na Papinskom biblijskom institutu, gdje postiže magisterij iz biblijskih znanosti. Od 1964. do 1969. predavač je na Katoličkom bogoslovnom fakultetu u Zagrebu; od 1969., nakon što se habilitirao radnjom *Čovjek slika Božja* i drugim radovima, biva docentom na istome učilištu. Izvanrednim profesorom postaje 1976., a redovnim 1979. Od zimskog semestra 1969./70. pročelnik je Katedre za dogmatiku; od 1971. do 1977. vodi Katedru fundamentalne teologije; od 1990. vršitelj je dužnosti pročelnika Katedre za ekumensku teologiju; promotor je dogmatske specijalizacije; od osnutka, tj. od 1986. predstojnik je Instituta za ekumensku teologiju i dijalog pri Katoličkom bogoslovnom fakultetu u Zagrebu; od 1987. pročelnik je Odjela za kršćanski istok. Njegovim nastojanjem na Fakultet su 1977./78. uvedene teološka epistemologija i pneumatologija kao zasebni kolegiji. Od 1969. do 1972. rektor je Nadbiskupskog bogoslovnog sjemeništa u Zagrebu. U svezi te službe, član je Vijeća za sjemeništa i kler pri Biskupskoj konferenciji Jugoslavije (1969.–1972.). Pri istom tijelu također je član Vijeća za nauk vjere (1969.–1976.). Od 1984. je profesor gost Papinskog orijentalnog instituta u Rimu. Za dopisnog člana Hrvatske akademije znanosti i umjetnosti izabran je 1992., za dopisnog člana Austrijske akademije 1989. Od 1990. je član stranac Talijanske književne akademije Arkadija u Rimu, od 1979. član je Akademije Tiberina u Rimu. U ljeto 1992. imenovan je članom Međunarodne teološke komisije u Vatikanu. Golub je utemeljitelj časopisa *Spectrum – Ogledi i prinosi studenata teologije* (1967.), bibliografija *Hrvatska kršćanska bibliografija* (1968.) i *Bibliographia sacra croatica* (1981.), *Bogoslovne tribine* (1968.) te biltena *Zajedništvo* (1969.–1972.). Suosnivač je ekumenskog biltena *Poslušni Duhu* (1965.). U izdanjima *Biblije: Stari i Novi zavjet* u nakladi Stvarnosti (1968., 1969.) i zatim *Kršćanske sadašnjosti* biblijski je suradnik za knjige: *Ruta, Ezra, Tobija, Judita, Estera*. Urednik je struke (teologija, religija, povijest Crkve) u drugom izdanju *Enciklopedije Jugoslavije*, u redakciji za SR Hrvatsku. Član je Društva književnih prevodilaca Hrvatske (1973.), Hrvatskog filološkog društva (1976.), Hrvatskog povijesnog društva (1972./73.), Društva povjesničara Hrvatske, Društva književnika Hrvatske (1981.) te Hrvatskog centra PEN (1992.).

Golub, u prvom redu kao vrstan znalac života i djela Jurja Križanića, ali i kao teolog izrazito biblijskog nadahnuća i poetskog jezika, sudjeluje u predavanjima na raznim znanstvenim skupovima i gostuje na sveučilištima diljem svijeta. Drži jednokratna predavanja na sveučilištima: u Zagrebu 1972.; u Heidelbergu 1974.; u Beču 1983.; Yale University u New Havenu 1981., 1984.; Columbia University u New Yorku 1984.; Mary Washington College u Fredericksburgu 1984.; Harvard University u Cambridgeu 1984.; Hebrew University u Jeruzalemu 1986.; u Genovi 1988.; u Milanu 1988.; u Udinama 1989. Sudjeluje s referatima na teološkim, ekumenskim, kulturno-povijesnim simpozijima što su ih organizirali Hrvatska akademija znanosti i umjetnosti, Papinski orijentalni institut u Rimu i Societas Oecumenica Europae: u Salzburgu 1965.; u Zagrebu 1968., 1972., 1973., 1978., 1983.; u Vigevanu 1982.; u Rimu 1984., 1985., 1988.; u Budimpešti 1986.; u Dublinu 1990.; u Pragu 1991.; u Salamanci 1992.; u Venezueli 1992. Godine 1981. održao je predavanje u Peterburgu, u Puškinovom domu Ruske akademije nauka. Autor je brojnih tekstova, studija i knjiga s područja teologije i kulturne povijesti. Priredio je cijeli niz teoloških manuala skripti svojim slušačima za uporabu. U teološkom istraživanju ističe se temom o Slici Božjoj: *Čovjek slika Božja (Post 1,26)*. *Prinos dogmatskoj antropologiji* (1968.), *Prisutni – Misterij Boga u Bibliji* (1969.), *Čovjek – slika Božja (Post 1,26)*. *Novi pristup starom problemu* (1971.), *Man*

–Image of God (Genesis 1:26). *A New Approach to an Old Problem* (1988.), *Čovjek slika Božja – prijatelj Božji* (1990.), *Čovjek slika Božja – ključ za poznavanje Boga* (1990.), *Prijatelji Božji* (1990.), *Imago Dei. Der Mensch als Bild Gottes – Gottespräsenz und Gottesdarstellung (Gen 1, 26–27)* (1991.), *L'uomo immagine di Dio. Presenza, somiglianza, amicizia* (1992.). Golub razvija teologiju Slike Božje polazeći od istraživanja pojma »slika Božja« u kulturama Staroga Istoka, gdje »slika Božja« kao nedjeljivi izraz označava predmet u kojemu je prisutan božanski fluid ili samo božanstvo. Značenje tog izraza u poganskim narodima (Babilonaca, Asiraca, Egipćana) s kojima je izraelski narod bio okružen i kod kojih je dugi niz godina bio u izgnanstvu, povezuje s onim biblijskim mjestom koje kaže da je čovjek stvoren na sliku Božju (*Post 1, 26*). Nadahnuti biblijski pisac služi se poganskim izrazom da u suglasju s teologijom Saveza i izraelskom kulturnom tradicijom izrazi i posvjestiti teološku istinu o tome da je čovjek od Boga stvoren da bude mjesto Božje prisutnosti, Božja izabrana blizina. U knjizi *Duh Sveti u Crkvi* (1975.) istražuje i analizira značajna pneumatološka mjesta u *Novom Zavjetu*. Prva njegova teološka studija upravo je s područja pneumatologije *...non enim ad mensuram dat Spiritum (Jo, 3, 34 b)* (Romae, 1965.). Knjižica *Darovana riječ* (1984.) mala je suma autorovih teoloških razmišljanja o Bogomdanoj riječi, iliti Objavi, i o Bogudanoj riječi, iliti Vjeri. Knjižicu je autor kasnije uvrstio u prvi dio knjige *Prijatelj Božji* (1990.), gdje pod istim naslovom, *Darovana riječ*, iznosi još i razmišljanja o teološkoj topologiji te odnosu znanosti, umjetnosti i vjere. U drugom i središnjem dijelu knjige, naslovljenom *Darovana slika*, Golub podrobno razlaže biblijski pojam Slike Božje kao nedjeljivi izraz koji u izvornom semitskom poimanju označava čovjeka kao stvorenje u kojemu je Bog prijateljski prisutan. U trećem dijelu knjige, *Homo ludens imago Dei*, povjerava se teološkoj i poetskoj slutnji i razmišlja o igri kao povlaštenom obliku bliskosti, o tragu kao preostaloj prisutnosti. Po mišljenju Bonaventure Dude, Golubova je teološka poetičnost tu dosegla svoj najljepši izraz. Iz dugog niza kratkih teološko-poetskih crtica i ogleada, najčešće objavljivanih u *Glasi Koncila i Kani*, nastala je knjiga *Čeznja za licem ili kako do radosti* (1981.). Pod tim »teološkim minijaturama« (A. Tamarut) iliti »medaljonima« (M. Vaupotić, M. Crnković) u kojima teologija i život idu pod ruku, gdje je riječ najčešće slika, a sugovornik pojedinac, Golub je postao prepoznatljiv i prisutan u najširem sloju čitatelja. Uz više hrvatskih izdanja (1981., 1982., 1983., 1988.) knjiga je izdana na slovenskom, *Hrepenenje po obličju* (Ljubljana, 1981.), na njemačkom, *Sehnsucht nach dem Angesicht* (Heidelberg, 1988.) te u nešto drukčijem obliku i s proširenim sadržajem pod naslovom *Ich suche Dein Antlitz* (Graz, 1992.). Po temama, obliku i jeziku ovaj su knjizi srodne dvije manje knjižice *Svjetiljka za vazda* (1984.) i *Ususret dolasku* (1985.). Kao plod Golubove trogodišnje rektorske službe u Nadbiskupskom sjemeništu (1969.–1972.) nastao je studijski putopis *Na putu po bogoslovljima Evrope* (1971.), knjiga *Najprije čovjek* (1975., 1983., 1985., 1988.), u kojoj se susreću i uzajamno objašnjavaju teme iz teologije, pedagogije i psihologije, zatim knjižica *Od kompromisa do ljubavi* (1975.) te pedagoško-teološko izlaganje *U radu je spas* (1969., 1971.). U knjizi dnevniku *Mjesec nad Tiberom* (1986.), koja je izdana i na mađarskom (*Holdfény a Tiberis fölött*, Novi Sad, 1991.), Golub na neposredan način donosi svoje spomene i razmišljanja o osobi pape Ivana XXIII. Iz knjige se dađe razabrati da je osoba Ivana XXIII. jedna od onih koje su iznutra prozele Golubova ljudska i teološka razmišljanja i koje su u stanovitom smislu utjecale na metodu i stil njegove teologije.

Vrlo je značajan i obiman dio Golubova znanstvenog opusa o hrvatskoj kulturnoj povijesti. Po sudu Ive Banca, Golub spada u red onih povjesničara koji imaju vrlo istančan smisao za minula vremena. Osoba i djelo Jurja Križanića svakako zauzimaju središnje mjesto u njegovim povijesnim i kulturnim istraživanjima. Golub je pronašao posve nove i ključne izvore za potpunije razumijevanje Križanićeva intelektualnog razvoja i njegovih

pojedinih stavova, uključujući u to i njegovu nepoznatu glazbenu djelatnost. Promatrajući i prosuđujući Križanića, poglavito unutar njegovog baroknog vremena i unutar raznih krugova kojima je pripadao, Golub je izradio i ponudio jednu novu nijansiraniju i zaokruženu sliku o Križaniću: *Juraj Križanić i njegovi suvremenici (A. Kircher, J. Caramuel Lobkovitz, L. Holstenius, N. Panajotis, V. Spada)* (1975.), *Contribution à l'histoire des relations de Križanić avec ses contemporains* (1976.). Studije o životu i djelu Jurja Križanića objavio je u raznim revijama i časopisima: *Bogoslovska smotra* (1965., 1967., 1984., 1986.), *Sveta Cecilija* (1969.), *Marulić* (1969.), *Historijski zbornik* (1969., 1973., 1975., 1977., 1979., 1981., 1983.), *Bulletin scientifique* (Beograd, 1969.), *Encyclopaedia moderna* (1970., 1972.), *Arti musices* (1971., 1979.), *Kolo* (1971.), *Svesci* (1970.–1971.), *Orientalia Christiana Periodica* (Roma, 1973., 1981., 1985., 1986.), *Forum* (1973., 1977., 1983.), *Kaj* (1976.), *Starine* (JAZU, 1978., 1984.), *International Review of the Aesthetics and Sociology of Music* (1978., 1980., 1986., 1987.), *Prevoditelj* (1979.), *Croatica* (1983.), *Chroatica Christiana Periodica* (1983.), *Glasnik UNESCO-a* (1983.), *Ostkirchliche Studien* (Würzburg, 1983.), *Humanistica e Teologia* (Porto, 1986.), *Slovo* (1986.), *Harvard Ukrainian Studies* (1986.). Svoje je rasprave objavio i u zbornim radovima o Križaniću: *Život i djelo Jurja Križanića* (Zagreb, 1974.), *Juraj Križanić (1618–1683) Russophile and Ecumenic Visionary* (The Hague, Paris, 1976.), *Radovi o životu i djelu Jurja Križanića*, svezak 4 (JAZU, Zagreb, 1986.). Ključno djelo njegova bavljenja Križanićem je studija *Slavenstvo Jurja Križanića*, koja najprije izlazi u *Forumu* (1983.), što svjedoči i o njezinoj književnoj vrijednosti, a potom iste godine u povodu 300-te obljetnice Križanićeve smrti kao zasebna knjiga u nizu JAZU, *Radovi o životu i djelu Jurja Križanića*, svezak 2. Ista knjiga s pogovorom Ive Banca izašla je i na engleskom: *The Slavic Vision of Juraj Križanić* (Zagreb, Dubrovnik, 1993.). Golub tu razlaže i bistri misao vodilju cjelokupna Križanićeva polivalentnog djelovanja; pomno prati rast njegove ideje o porijeklu, stanju i poslanju Slavena, o njihovu jeziku, određuje se prema njegovim osnovnim preokupacijama: »Križanićeva politika je teološka, njegova teologija je politička. Križanićev unionizam je slavenski, a njegov slavizam unionistički. Slavizam i unionizam tvore u Križanića jednu organsku i posve sraslu ideološku cjelinu.« U knjizi *Juraj Križanić glazbeni teoretik 17. stoljeća*, koju izdaje JAZU iste godine (1981.) u dva različita izdanja (jedno objelodanjuje Razred za muzičku kulturu, dok drugo izlazi u nizu *Radovi o životu i djelu Jurja Križanića*, svezak 1), Golub objavljuje i raščlanjuje arhivsku građu o Križanićevom glazbenom zanimanju i djelovanju te pokazuje da glazbena djelatnost nije kod Križanića tek nešto uzgredno, već tvori sastavni dio njegova unionističko-slavističkog djelovanja. Djelo je značajan i nov prilog domaćoj i svjetskoj muzikologiji. O 300-toj obljetnici smrti, Golub objavljuje sabranu građu o Jurju Križaniću (1983.). U knjizi *Križanić* (1987.) »ex professo« bavi se Križanićevom polifonom, kontroverznom ličnošću. U predgovoru knjizi kroz riječ Aurelija Augustina odaje tajnu svog dugogodišnjeg svestranog, temeljitog i osebnog istraživanja Križanića: »Nikog se ne može upoznati osim po prijateljstvu – Nemo cognoscitur nisi per amicitiam.« Golub je posebnu pažnju posvetio Križanićevoj teološkoj misli, počev od svoje doktorske disertacije *De mente ecclesiologica Georgii Križanić* (1964.), preko rasprava *Križanićevo teološko poimanje zbivanja* (1974.) i *Križanić théologien – sa conception ecclésiologique des événements et de l'histoire* (1976.), do studija *Križanićeva koncepcija povijesti* (1986.) i *Križanić's Theology of History* (1993.). Pokazuje da je Križanićeva teologija nadasve teologija povijesti: svrha sveg minulog događanja, sadašnjeg i budućeg, jest Bog, ali Bog koji se utjelovio – Isus Krist, i to Krist koji je sebi priteljovio i pridružio Crkvi; i zato je mjerilo i svrha sveukupnog događanja Crkva. Nazivajući pravoslavne ruske i kijevske zajednice crkvama, Križanić se pokazao pretečom kršćanskog ekumenizma i prepočimateljem misli

II. vatikanskog koncila. Golub istražuje također ključno Križanićevo zanimanje, a to je Križanićev jezik. Razlikuje jezik na kojemu Križanić piše gotovo sva svoja djela od jezika o kojem piše *Gramatiku*. Jezik na kojem Križanić piše jest sveslavenski *koinè diálektos*. On ne treba nadomjestiti žive slavenske jezike, već treba biti međujezikom sporazumijevanja Slavena. *Gramatika* koju je Križanić napisao svojevrsna je, korektivna gramatika. Njome Križanić predlaže kako ispraviti i očistiti pojedinačne slavenske jezike od tuđinskih natruha i jezičnih izobličenja, a nadasve staroslavenski jezik. O tome Golub govori u djelima *Slavenska koinè Jurja Križanića* (1986.) i *La lingua di Križanić: protoslavo, paleoslavo, panslavo, neoslavo* (1993.). Golub je dao značajan obol u istraživanju života i djela Ivana Paštrića (1636.–1708.). Otkrio je niz dokumenata o Ivanu Paštriću, obimnu Paštrićevu rukopisnu ostavštinu, ukazao je na njegove brojne veze s istaknutim suvremenicima (Leibniz), prikazao je Paštrićevo djelovanje u kojemu se posebno ističe njegov profesorski rad na polemičkoj ili dogmatskoj teologiji na Urbanovu zavodu za širenje vjere, ukazao je na njegova hebreistička zanimanja. Pisao je o Paštrićevu izdavanju glagoljskih liturgijskih knjiga, istraživao je njegova orijentalistička zanimanja i, uopće, jezikoslovlje. Nije zanemario ni njegovu poeziju. Studije, priopćenja i dokumente o Ivanu Paštriću objavio je u više publikacija, kao što su: *Poljički zbornik* (1968.), *Crkva u svijetu* (1968.), *Kolo* (1969.), *Arhivski vjesnik* (1969.), *Slovo* (1971.), *Kačić* (1971.), *Atti e Memorie dell'Arcadia* (Roma, 1977.), *Croatica Christiana Periodica* (1977., 1978., 1979., 1980., 1981., 1983.), *Filologija* (1979., 1980.–1981., 1984.), *Starine* (JAZU 1980.), *Most/The Bridge* (1990.). Studijom *Život i djelo Ivana Paštrića* sudjeluje na znanstvenom skupu u Splitu 25. listopada 1986., prigodom 350-te obljetnice rođenja Ivana Paštrića. Jedan je od organizatora toga skupa i jedan je od urednika zbornika radova *Ivan Paštrić (1636–1708) život, djelo i suvremenici* (Split, 1988.), u kojem se uz spomenutu studiju nalazi i Golubova bibliografija o Ivanu Paštriću od 1683. do 1986. Sabranu građu o njemu objavio je u knjizi *Ivan Paštrić – Joannes Pastritius polihistor i teolog (1636–1708)* (Zagreb, 1988.).

Juraj Julije Klović Croata (1498.–1578.) treća je značajna ličnost iz hrvatske kulturne baštine koja nalazi svoje mjesto u povijesnoj i kulturnoj znatizelji Ivana Goluba. U studijama objavljenim u edicijama: *Peristil* (1973.–1974., 1975.–1976., 1977., 1983.), *Paragone/Arte* (Firenze, 1980.), *Croatica Christiana Periodica* (1980.), *Dante i slavenski svijet* (JAZU, Radovi Međunarodnog simpozija, Dubrovnik, 1981.), Golub objavljuje i analizira povijesna vrela važna za sastavljanje biografije Julija Klovića. Poema *Maximus in minimis* (1978.), posvećena uspomeni Jurja Julija Klovića Croate, također je vrijedan prilog poznavanju i uprisutnjenju »sitnoslikara bez premca« u naš suvremeni književno-povijesni kontekst. Zbirkom pjesama na kajkavskom *Kalinovečki razgovori* (1979.), prvotno objavljenoj u *Forumu* (1978.), izdanoj potom u vlastitoj nakladi (1979.), Golub suvereno i definitivno ulazi u svijet autentične pjesničke riječi. Tu je, prema Joži Skoku, riječ o motrištu svijeta odraslih s pozicije dječjeg iskustva koje se pothranjuje vlastitom radoznalošću, pa u širokom spektru svojih doživljaja registrira sve ono što se zbiva u bogatoj panorami života. *Strasni život. Pjesan u smrt Jurja Križanića* (1983.), pjesma pisana dijelom Križanićevim sveslavenskim jezikom, govori o Križanićevom strasnom i stradalačkom životu te je hommage »hrvatskom i slavenskom Thomasu Moru«. *Trinaesti učenik* (1985.), poema evidentno biblijskog nadahnuća, jer nije deklarativna te čitatelju dopušta da je dopisuje vlastitom maštom i vjerom i da je razumijeva i doživljuje na svoj način, po Slavku Mihaliću vrijedan je primjer moderne duhovne lirike; diskretno se nameće kao pjesan o prijateljstvu. *Izabrana blizina* (1988.) poetski je triptih koji je po sudu Tonka Maroevića najizrazitiji Golubov korak u »čistu književnost«, odnosno »čistu poeziju«. Blizina kao lajtmotiv cijele zbirke sadrži u

sebi jasnu biblijsku jeku. Može se reći da je pjesnik u stihove tiho zasijao sjemenke jedne osobite teologije blizine i nježnosti. Treba također spomenuti još nekoliko ciklusa pjesama: *Ulomak* (*Encyclopedia moderna*, 1973.), *Blizine* (*Forum*, 1982.), *Ultima solitudo persone – Lice osame* (*Forum*, 1984.), *Od kruha zlo biži* (*Dometi*, 1986.), *Onako* (*Republika*, 1987.), *Otkriven svjetlu i podatljiv sjeni* (*Forum*, 1990.), *Molitva za mir* (*Republika*, 1992.), *Lice prijatelja* (*Kolo*, 1993.), *Knjiga Izlaska* (Dubrovnik, 1993.). Svi ovi ciklusi redom svjedoče da je riječ o pjesniku iznimne suptilnosti i rijetke izvornosti (B. Petrač), o autentičnoj poeziji, jednostavnoj kao disanje (S. Rendić). Golubove pjesme našle su mjesto u antologijama: *Ogenj reči* (1986.), *U sjeni transcendencije* (1987.), *Duša duše Hrvatske* (1988.), *Sto hrvatskih pisaca '92* (1992.), *Naša ljubavnica tlapnja* (1992.), *U ovaj strašan čas. Skupljena baština* (1993.), *I poeti croati del novecento* (1993.). Dvjesto najnovijim zbirkama pjesama *Trag* (1993.) i *Oči* (1994.) Golub se u izabranoj riznici hrvatske poetske riječi sasvim udomio i postao je neiskorjenjiv. O Golubovim teološkim, kulturno-povijesnim i poetskim djelima objavljen je veći broj prikaza, osvrti, članaka i studija, počev od prikaza njegovih početnih istraživanja o Jurju Križaniću (J. Šidak) u *Historijskom zborniku* (1968.–1969.), do ocjene njegova cjelokupnoga opusa (M. Crnković) u *Dometima* (1992.), a u povodu spomenice *Homo imago et amicus Dei*. Spomenicu u čast Ivanu Golubu uz njegov 60. rođendan, izdao je Papinski hrvatski Zavod sv. Jeronima u Rimu (1991.). U samoj Spomenici o Golubovoj teologiji, odnosno o teološkoj antropologiji pišu: M. Babić, S. Duvnjak, W. J. Gruber, R. Hafizović, A. Tamarut, M. Vrgoč, T. Zemljčić. O njegovu istraživanju djela Jurja Križanića piše I. Banac, o izučavanju Ivana Paštrića piše V. Košić, o doprinosima poznavanju ustanova i osoba Zavoda sv. Jeronima u Rimu piše R. Perić, a o pjesničkom opusu: M. Lipovac Gatti, T. Maroević, S. Mihalić, S. Rendić, J. Skok. Spomenica, uz brojne druge priloge s područja teološke antropologije, teologije povijesti, ekumenizma, svjetske i nacionalne povijesti, slavenske filologije, sakralne umjetnosti i poezije, što ukazuje na široku lepezu područja kojima Golub po svom peru pripada, sadrži također kronološkim redom selektiranu bibliografiju Ivana Goluba od 1964. do 1991. (A. Tamarut). Temeljit bio-bibliografski prikaz Ivana Goluba u povodu njegova dvadesetogodišnjeg znanstvenog rada izradio je M. Mišerda (*Croatia Christiana Periodica*, 1986.). Ta bibliografija, također selektivna, složena je po strukturama. Na Papinskom sveučilištu Gregorijani u Rimu (1993.), A. Tamarut izradio je doktorsku disertaciju pod naslovom: *Bild Gottes als locus theologicus der Gnadenlehre. Die Gnade als Nähe Gottes in den Werken von Ivan Golub (Slika Božja kao teološko mjesto nauka o milosti. Milost kao blizina Boga u djelima Ivana Goluba)*. Disertacija je pod istim naslovom tiskana kao prva knjiga u novoosnovanom nizu *Radovi Katoličke bogoslovije u Rijeci* (Rijeka, 1994.). Autor u knjizi istražuje genezu Golubova teološkog razmišljanja, osvjetljava i razrađuje osnovne odrednice teologije milosti, što proizlazi iz njegova teološko-antropološkog istraživanja biblijskog pojma Slike Božje. U šest poglavlja pokazuje kako tema blizine kao središnji motiv Golubovih teoloških i književnih, proznih i poetskih radova izvire i napaja se biblijskim značenjem Slike Božje i kako je, kao takva, temelj za određenu teologiju blizine, odnosno milosti.

BIBLIOGRAFIJA

- De mente ecclesiologicala Georgii Križanić, Excerpta ex dissertatione ad Lauream in Facultate Theologica Pontificiae Universitatis Gregoriana, Romae, 1964.*
- Biblija u rukama katehete*, bilješke predavanja, priredili slušači, Zagreb, 1965.
- Bog Stvoritelj u Svetom Pismu i u povijesti teologije*, bilješke predavanja, priredili slušači, Zagreb, 1965.
- Uz susret Jurja Križanića i protopop – Avakuma (O tristotoj godišnjici)*, Bogoslovska smotra, 35 (1965.) 2, str. 357–368.
- Bog djelitelj milosti (De sacramentis in genere)*, predavanja, izdanje priredili slušači, Zagreb, 1966.
- Egzegeza i dogmatika u katehetskoj problematici*, Bogoslovska smotra, 36 (1966.) 1, str. 120–121.
- Ideja »Saveza« u Konstituciji »Lumen Gentium«*, Bogoslovska smotra, 36 (1966.) 2, str. 380–389.
- Osamdeset godina života za Crkvu i jedinstvo kršćana Patrijarha Atenagore I.*, Poslušni Duhu, 1 (1966.) 2, str. 89–92.
- Prema Tvojim prostorima*, Crkva u svijetu, 1 (1966.) 5, str. 1–4.
- Sakrament sv. ispovijedi i bolesničkog pomazanja*, izdanje priredili slušači, Zagreb, 1966.
- Ateizam – odgovornost. Refleksija o našoj odgovornosti za ateizam prema »Gaudium et spes«*, Spectrum, 1 (1967.) 1, 4–18.
- Bog milosti u sustavno-spekulativnoj teologiji*, Zagreb, 1967.
- Bog Stvoritelj: u sustavno-spekulativnoj teologiji*, Zagreb, 1967.
- Božji govor – čovjekov odgovor*, Crkva u svijetu, 2 (1967.) 1, str. 26–44.
- Duh Tješitelj uvodi u svu istinu. Prinos razumijevanju pneumatologije Konstitucije »Dei Verbum«*, Bogoslovska smotra, 37 (1967.) 1–2, str. 159–167.
- Misterij Boga*, Zagreb, 1967.
- Pojam filozofije u Jurja Križanića*, Bogoslovska smotra, 37 (1967.) 3–4, str. 469–475.
- Pregled hrvatske bogoslovne književnosti*, Zagreb, 1967., 1986².
- Prinosi za uvod u teologiju*, predavanja, Zagreb, 1967.
- Sin objavitelj Oca, najavitelj Duha Svetoga*, predavanja (održana na Katehetskom institutu): O Bogu trojstvenome, O Isusu Božjem poslaniku, Zagreb, 1967.
- Blaženi Augustin Kažotić prvi hrvatski teolog*, Kažotić, 2 (1968.) 1, str. 5–9.
- Čovjek slika Božja (Post 1, 26). Prinos dogmatskoj antropologiji*, Zagreb, 1968.
- Euharistija. Sustavno-spekulativna teologija*, Zagreb, 1968.
- Ivan Paštrić, bibličar. O 260. godišnjici smrti*, Crkva u svijetu, 3 (1968.) 6, str. 89–90.
- Ivan Paštrić: Prinosi za životopis Ivana Paštrića (1636–1708)*, Poljički zbornik, (1968.) 1, str. 205–230.
- Praznici*, Zbornik Marulić (1968.), str. 316–327.
- Savez Boga i čovjeka*, Biblijske teme, 1 (1968.) 2, str. 1–72.
- Uvod u teologiju i pregled povijesti teologije*, Zagreb, 1968.
- Autograph of Križanić's Work »Biblioteca Schismaticorum Universa« Discovered in the Arhive of the St. Officium at Rome*, Bulletin scientifique, 5 (Beograd, 1969.) 10–12, str. 301–302.
- Crkveno pjevanje u Grčkom zavodu Sv. Atanazija u Rimu za vrijeme Jurja Križanića*, iz arhiva Grčkog zavoda, Sveta Cecilija, 39 (1969.) 2, str. 50–51.
- Duh Sveti u Crkvi. Biblijski aspekti*, Zagreb, 1969.
- Ivan Paštrić (1636–1708)*, Kolo, 7 (1969.) 10, str. 1035–1036.
- Juraj Augustin Križanić (O trispedesetoj godišnjici rođenja)*, Marulić, 2 (1969.) 2, str. 70–72.
- Juraj Križanić i pitanje prava Slovenaca na svetojeronimske ustanove u Rimu*, Historijski zbornik, 21–22 (1968.–1969.), str. 213–258.
- Misterij Boga*, drugo preuređeno izdanje, Zagreb, 1969.
- Nepoznata glazbena djelatnost Jurja Križanića u Rusiji*, Sveta Cecilija, 39 (1969.) 1, str. 18.
- Prisutni – Misterij Boga u Bibliji*, Zagreb, 1969.
- Reci sinovima ljudskim ... Božji govor – čovjekov odgovor*, Zagreb, 1969.
- Rukopisna ostavština Ivana Paštrića u Vatikanskoj knjižnici (Fondo Borgiano Latino)*, Arhivski vjesnik, 11–12 (1968.–1969.), str. 405–427.
- Stvoritelj*, Zagreb, 1969.

- U radu je spas*, Spectrum, 3(1969.) 1, str. 123–148.
- Uz ideju saveza u Bibliji*, Upoznajmo Bibliju, 4(1969.) 12, str. 42–44.
- Juraj Križanić kao preteča kršćanskog ekumenizma*, Encyclopaedia moderna, 5(1969.–1970.) 11, str. 94–98.
- Bibliotheca Scismaticorum Jurja Križanića*, Svesci, (1970.–1971.) 19–20, str. 126–127.
- Bogoslovsko sjemenište zagrebačke Crkve*, Zagreb, 1971.
- Čovjek – slika Božja (Post 1, 26). Novi pristup starom problemu*, Bogoslovska smotra, 41(1971.) 4, str. 377–390.
- Ivan Paštrić i njegovi suvremenici [Prinosi za povijest veza I. Paštrića (1637–1708) sa suvremenicima]*, Kačić (1971.) 4, str. 161–169.
- Na putu po bogoslovljama Evrope*, Zagreb, 1971.
- Neki arhivski materijali o ustanovama Sv. Jeronima u Rimu*, Historijski zbornik, 23–24(1970.–1971.), str. 347–361.
- O sačuvanim primjercima Križanićevih »Asserta musicalia«*, Arti musices (1971.) 2, str. 31–41.
- Otkriven autograf Križanićeve djela »Bibliotheca Schismaticorum Universa«*, Kolo, 9(1971.) 10, str. 1051–1058.
- Rad Ivana Paštrića na izdavanju glagoljskih liturgijskih knjiga*, Slovo (1971.) 21, str. 377–387.
- Teološki pluralizam (Uz rub pitanja o teologiji)*, Crkva u svijetu, 6(1971.) 2, str. 145–148.
- U radu je spas*, u: Mi Crkva i drugo, sabrani radovi »Bogoslovске tribine« od 1966. do 1971., Zagreb, 1971., str. 539–558.
- Uz pneumatologiju sv. Luke*, Bogoslovska smotra, 41(1971.) 2–3, str. 278–280.
- Zavod Sv. Jeronima u Rimu*, Enciklopedija Jugoslavije, Zagreb, 1971., 8, str. 609–610.
- Atenagori I. u oproštaj*, Kana, 2(1972.) 8, str. 15–16.
- Život I djelo Jurja Križanića*, Encyclopaedia moderna, 6(1971.–1972.) 18, str. 50–64.
- L'autographe de l'ouvrage de Križanić Bibliotheca Schismaticorum Universa des archives de la Congrégation du Saint Office à Rome*, Orientalia Christiana Periodica, 39(Roma, 1973.) 1, str. 131–161.
- Gdje se nalazi i kamo ide suvremena kršćanska dogmatska teologija? (Uz rub jednog problema)*, Obnovljeni život, 28(1973.) 5, str. 435–438.
- Juraj Križanić u ukrajinskom romanu*, Forum, 12(1973.) 6, str. 1075–1079.
- Križanićev rodni kraj i rod Križanića u njegovim spisima i suvremenim zapisima*, Historijski zbornik, 25–26(1972.–1973.), str. 343–368. *Ulomak*, Encyclopaedia moderna, 7(1973.) 22, str. 62–69.
- Biografska pozadina Križanićevih djela*, u: Život i djelo Jurja Križanića (Zbornik radova), Zagreb, 1974., str. 35–104.
- Juraj Julije Klović Hrvat (1498–1578) – Georgius Iulius Clovius Croatia*, Peristil, (1973.–1974.) 16–17, str. 65–68.
- Juraj Križanić als Prophet des russischen Messianismus*, u: Südosteuropaseminar II, Acta, Heidelberg, 1974., str. 1–19.
- Križanićevo teološko poimanje zbivanja*, u: Život i djelo Jurja Križanića (Zbornik radova), Zagreb, 1974, str. 105–129. *Kultura šansa evangelizacije ili ...*, u: Evangelizacija suvremenog svijeta, Teološki simpozij o dokumentu Sinoda biskupa (1974), Zagreb, 1974., str. 117–119.
- Obećana zemlja Ivana Lackovića*, Encyclopaedia moderna, 9(1974.) 28–29, str. 160–167.
- Duh Sveti u Crkvi*, Zagreb, 1975.
- Juraj Križanić i njegovi suvremenici (A. Kircher – J. Caramuel Lobkovitz – L. Holstenius – N. Panajotas – V. Spada)*, Historijski zbornik, 27–28(1974.–1975.), str. 227–317.
- Kultura šansa evangelizacije*, Svesci, (1975.) 27, str. 66.
- Najprije čovjek*, Zagreb, 1975., 1983², 1985³, 1988⁴.
- Od kompromisa do ljubavi. Razmišljanja o Bogu i čovjeku*, Zagreb, 1975.
- P. Meienberger, Joh. Rudolf Schmid zum Schwarzenhorn als keiserlicher Resident in Konstantinopel in den Jahren 1629–43.* (Geist und Werk der Zeiten, Bern – Frankfurt 1974., 10), Historijski zbornik, 27–28(1974.–1975.), str. 427–431.
- Bibliography*, u: Juraj Križanić (1618–1683) Russophile and Ecumenic Visionary. A Symposium ed by Th. Eekman and A. Kadić, The Hague–Paris, 1976., str. 329–352, u suradnji s A. L. Gol'dberg
- Contribution à l'histoire des relations de Križanić avec ses contemporains (1651–1658)*, ibid., str. 91–144.

- Juraj Julije Klović Hrvat (1498–1578) – Georgius Iovius Clovius Croata*, Peristil, (1975.–1976.) 18–19., str. 31–42.
- »*Juraj Križanić Hrvat iz Ozlja – Gregorius Krizanich Croata Ozalliensis*« – ili *Križanićeva ukorijenjenost u zavičajju*, Kaj, (1976.) 9–12, str. 100–103.
- Križanić théologien – sa conception ecclésiologique des événements et de l'histoire*, u: Juraj Križanić (1618–1683) Russophile and Ecumenic Visionary, str. 165–179.
- Teološka relevantnost kića*, Crkva u svijetu, 11(1976.) 4, str. 381.
- L'Arcade Giovanni Pastrizio – Ivan Paštrić (1636–1708)*, u: Atti e Memorie dell'Arcadia, Roma, 1977., Ser. 3, Vol. 7, Fasc. 1, str. 85–98.
- Crtež – obećana zemlja Ivana Lackovića*, u: B. Biškupić, ur., Ivan Lacković Croata. Crteži, grafike, Zagreb, 1977., str. 210–215.
- Dokument o Ivanu Paštriću iz arhiva Grčkog zavoda Sv. Atanazija u Rimu*, Croatica Christiana Periodica, 1(1977.) 1, str. 99–101.
- Juraj Julije Klović Hrvat (1498–1578) – Georgius Iulius Clovius Croata*, Peristil, (1977.) 20, str. 43–58.
- Juraj Križanić u Carigradu*, Historijski zbornik, 29–30(1976.–1977.), str. 193–202.
- Križanićevi stihovi u poetici Juana Caramuela (g. 1665)*, Forum, 16(1977.) 4–5, str. 819–824.
- Riječ – zajedničko mjesto vjere i umjetnosti*, Bogoslovska smotra, 47(1977.) 1, str. 81–85.
- U potrazi za portretom Ivana Paštrića*, Croatica Christiana Periodica, 1(1977.) 1, str. 65–66.
- The Word – Biblical and Poetic*, Biblical Theology Bulletin, New York, 7 (1977.) 4, str. 168–171.
- Kalnotečki razgovori*, Forum, 17(1978.) 10–11, str. 712–761.
- Križanić Juraj*, Opća enciklopedija Jugoslavije, Zagreb, 1978., 4, str. 637–638.
- Juraj Križanić's »Asserta musicalia« in Caramuel's Newly Discovered Autograph of Musica*, International Review of the Aesthetics and Sociology of Music, 9(1978.) 2, str. 219–278.
- Maximus in minimis. In memoriam Georgii Iulii Clovii Croatae MCDXCVIII–MDLXXVIII*, Zagreb, 1978.
- Nova građa o Jurju Križaniću iz rimskih arhiva (1653–1657)*, Starine, (1978.) 57, str. 111–210.
- The Promised Land of Ivan Lacković Croata*, u: B. Biškupić, ur., Ivan Lacković Croata, Drawings – Disegni, Graphic Works – Grafiche, Zagreb, 1978., str. 210–213.
- Tri jezična spomenika iz Križanićeva rodnog kraja (1656–1672)*, Građa za povijest književnosti Hrvatske, Zagreb, 1978., knj. 32, str. 123–164 + 4 faksimila i 1 fotografija
- U potrazi za Piazzinom biografijom Ivana Paštrića*, Croatica Christiana Periodica, 2(1978.) 2, str. 80–81.
- Bibliografija o Jurju Križaniću od 1974. do 1979.*, Historijski zbornik, 31–32(1978.–1979.), str. 325–329.
- Grčki kodeks Homilija Grgura Nazijanskoga i turski kodeks muslimanskih svetih tekstova – vlasništvo u dar Ivana Paštrića*, Croatica Christiana Periodica, 3(1979.) 3, str. 190–191.
- Hrvatski teološki termini »Rituala Rimskog« Bartola Kašića (1640)*, Bogoslovska smotra, 49(1979.) 3, str. 331–357., u suradnji s M. Mišerdom i T. Mrkonjićem
- Ivan Paštrić, znanstvenik i književnik (1636–1708)*, Filologija, (1979.) 9, str. 85–100.
- Izvori o Ilirsko-ugarskom kolegiju u Bologni sačuvani u bolonjskom Nadbiskupskom arhivu*, Croatica Christiana Periodica, 3(1979.) 3, str. 189–190.
- Kalnotečki razgovori*, Zagreb, 1979.
- O prevođenju Križanićevih djela »Razgovori ob wladatellystwu«*, Prevoditelj, 4(1979.) 11–12, str. 43–44.
- Pronađen izgubljeni primjerak Križanićevih Asserta Musicalia*, Arti Musices, (1979.) 10, str. 103–104.
- Rukopis »Testimonia diversorum saeculorum ex Patribus, Conciliis et aliis viris clarissimis pro probanda summa auctoritate Romani Pontificis« u arhivu Prvostolnoga kaptola zagrebačkoga*, Croatica Christiana Periodica, 4(1979.) 4, str. 170–171.
- Slika – zajedničko mjesto vjere i umjetnosti*, Bogoslovska smotra, 49(1979.) 3, str. 323–324.
- Teološki rukopisi Benedikta Vinkovića (1581–1642)*, Croatica Christiana Periodica, 3(1979.) 4, str. 166–169.
- Autobiografske bilješke Ivana Paštrića (1636–1708)*, Starine, (1980.) 58, str. 1167–175.
- Badrić Stjepan*, Enciklopedija Jugoslavije, Zagreb, 1980., 1, str. 417.
- Bakšić Stjepan*, Enciklopedija Jugoslavije, Zagreb, 1980., 1, str. 434. *Dokument o ređenju Ivana Paštrića*, Croatica Christiana Periodica, 4(1980.) 5, str. 167–168.
- Ideologija i idolologija*, Bogoslovska smotra, 50(1980.) 4, str. 380–382.
- Juraj Križanić and João IV, or Križanić's Supervision of the Printing of João's Music and Works about Music*, International Review of the Aesthetics and Sociology of Music, 11(1980.) 1, str. 59–86.

- Mesijanizam znanosti i neslužnost umjetnosti*, Bogoslovska smotra, 50(1980.) 1, str. 89–92.
- Mit i utopija*, Bogoslovska smotra, 50(1980.) 4, str. 381.
- Nova vrela o Juliju Kloviću (1498–1578)*, Croatica Christiana Periodica, 4(1980.) 6, str. 45–60.
- Nuove fonti su Giulio Clovio*, Paragone/Arte, Firenze (1980.) 359–361, str. 121–140.
- Paštrićev predgovor Hebrejskoj gramatici kao biografsko vrela*, Croatica Christiana Periodica, 4(1980.) 6, str. 81–82.
- Religiozna nadarenost*, Bogoslovska smotra, 50(1980.) 4, str. 377–379.
- Zadaci domaće teologije*, Obnovljeni život, 35(1980.) 1–2, str. 120–123.
- Čeznja za licem ili kako do radosti*, Zagreb, 1981., 1982.², 1983.³, 1988.⁴.
- Gugićev katalog rukopisa franjevačke biblioteke na Košljunu (1907)*, Arhivski vjesnik, 24(1980.) 24, str. 17–22., u suradnji s A. Bonifačićem *Hrepenenje po obličju*, Ljubljana, 1981.
- Istraživanje o Jurju Križaniću i njegovim danskim prijateljima Frederiku Gabelu i Hildebrandu Hornu u Kopenhagenu*, Historijski zbornik, 33–34(1980.–1981.), str. 253–262.
- Izveštaj o Ivanu Paštriću (1636–1708) (Iz arhiva Zbora za evangelizaciju naroda u Rimu)*, Croatica Christiana Periodica, 5(1981.) 7, str. 107–108. *Juraj Križanić glazbeni teoretik 17. stoljeća*, JAZU, Razred za muzičku umjetnost, Zagreb, 1981.
- Juraj Križanić glazbeni teoretik 17. stoljeća*, JAZU, Radovi o životu i djelu Jurja Križanića, svezak 1., Zagreb, 1981.
- Juraj Križanić in the Diary of Pope Alexander VII*, Orientalia Christiana Periodica, 47(1981.) 2, str. 459–464.
- Pisma Ivana Paštrića Guillaumeu Bonjournu iz područja epigrafike i orijentalistike sačuvana u »Biblioteca Angelica« u Rimu*, Filologija, (1980.–1981.) 10, str. 137–140.
- Blizine*, Forum, 21(1982.) 7–9, str. 341–352.
- Donošenje novog zakonika Rusije prema misli Jurja Križanića*, Zbornik Pravnog fakulteta u Zagrebu, 32(1982.) 1–2, str. 151–157.
- Istočni grijeh. Iz dogmatske antropologije*, Zagreb, 1982.
- Istraživanje o Križanićevim »Političkim spisima« u Moskvi*, Vijesti Jugoslavenske akademije znanosti i umjetnosti, 3(1982.) 6, str. 5–6.
- Jeronim Paštrić o svetojeronimskom sporu oko ilirske zemlje (1655–1659). Iz arhiva Jugoslavenske akademije znanosti i umjetnosti u Zagrebu*, Croatica Christiana Periodica, 6(1982.) 9, str. 112–120.
- Na međama vjere i umjetnosti*, Svesci, (1982.) 46, str. 53–61.
- Juraj Križanić als Prophet des russischen Messianismus*, Ostkirchliche Studien, Würzburg, 32(1983.) 4, str. 294–308.
- Juraj Križanić. Sabrana građa. O 300-toj obljetnici smrti (1683–1983)*, Zagreb, 1983.
- Juraj Križanić u popisu misionara 1658. godine*, Croatica Christiana Periodica, 7(1983.) 11, str. 190–191.
- »Kirillova knjiga« s autografnim marginalnim bilješkama Jurja Križanića*, Croatica, 14(1983.) 19, str. 55–58.
- Općeslavenski jezik Jurja Križanića iliti slavenski koiné dialektos*, Glasnik UNESCO-a, 36(1983.), str. 38–39.
- Prilog datiranju života Jurja Julija Klovića*, Peristil, 24(1983.) 26, str. 127–130.
- Prisutni. Misterij Boga u Bibliji*, drugo prošireno izdanje, Zagreb, 1983.
- Slavenska ideja Jurja Križanića*, Historijski zbornik, 36(1983.), str. 33–40.
- Slavenstvo Jurja Križanića*, Forum, 22(1983.) 1–3, str. 30–123.
- Slavenstvo Jurja Križanića. O tristotoj godišnjici Križanićeve smrti*, JAZU, Radovi o životu i djelu Jurja Križanića, svezak 2., Zagreb, 1983.
- Strasni život. Pjesan u smrt Jurja Križanića 1683–1983.*, Zagreb, 1983.
- Tri stotine godina od prvih tiskanih zapisa o Ivanu Paštriću*, Croatica Christiana Periodica, 7(1983.) 11, str. 190–191.
- Bibliografija o Ivanu Paštriću od 1683. do 1983.*, Filologija, (1984.) 12, str. 179–194.
- Darovana riječ*, Zagreb, 1984.
- Ivan XXIII – Spomeni na papu Koncila*, u: Jeke jednog Koncila, Radovi Bogoslovske tribine o dvadesetogodišnjici Drugog vatikanskog koncila, Zagreb, 1984, str. 224–258.
- Juraj Križanić u dnevniku pape Aleksandra VII.*, Starine, (1984.) 59, str. 129–134.
- Klovićev Dante*, u: Dante i slavenski svijet, JAZU, Radovi Međunarodnog simpozija (Dubrovnik, 1981.), svezak 1., Zagreb, 1984., str. 261–263. *Svjetiljka za vazda*, Zagreb, 1984.

- Tri pisma i tri predgovora ili Juraj Križanić o svojoj misiji u Moskovi. O tristotoj godišnjici smrti Jurja Križanića – 1683–1983.*, Bogoslovska smotra, 54(1984.) 1, str. 104–123.
- Ultima solitudo personae – Lice osame*, Forum, 23(1984.) 10–11, str. 724–733.
- Fonti domenicane su Juraj Križanić*, Orientalia Christiana Periodica, 51 (1985.) 2, str. 388–407.
- Mesijanizam kulture ili riječ i slika kao zajedničko mjesto vjere i kulture*, Bogoslovska smotra, 55(1985.) 3–4, str. 376–387.
- Trinaesti učenik*, Zagreb, 1985.
- Ususret dolasku*, Zagreb, 1985.
- João IV e Juraj Križanić. Contributo para a história das relações culturais entre a Croácia a Portugal*, Humanistica e Teologia, Porto, 7 (1986.) 1, str. 91–100.
- Juraj Križanić – teolog pomirenja*, Bogoslovska smotra, 56(1986.) 1–2, str. 107–112.
- Križanićeva koncepcija povijesti*, JAZU, Radovi o životu i djelu Jurja Križanića, svezak 4, Znanstveni skup u povodu 300. obljetnice smrti Jurja Križanića (1683–1983), Zbornik radova, II dio (Povijesni radovi), Zagreb, 1986., str. 1–21, sažetak: Križanić's Interpretation of History, *ibid.*, str. 22–23.
- Mjesec nad Tiberom. Moji spomeni na papu Koncila*, Zagreb, 1986.
- Od kruha zlo biži*, Domeći, 19(1986.) 10, str. 117–120.
- Ogenj reči*, Antologija hrvatskog kajkavskog pjesništva, priredio J. Skok, Kaj, 19(1986.) 4–6, str. 210–212.
- On the Manuscript of Juraj Križanić's »De Musica«*, International Review of the Aesthetics and Sociology of Music, 17(1986.) 1, str. 123–128.
- Radovi Aleksandra Ljvovića Goljdburga o Jurju Križaniću*, JAZU, Radovi o životu i djelu Jurja Križanića, svezak 4, Zbornik radova, II. dio (Povijesni radovi), str. 329–332, sažetak: Travaux d'Alexandre L'vovič sur Juraj Križanić, *ibid.*, str. 333.
- Slavenska koiné Jurja Križanića*, Slovo, (1986.) 36: Tisuću i sto godina smrti Metodijeve: Ćirilometodsko kulturno-književno nasljeđe u Hrvata, str. 58–88.
- The Slavic Idea of Juraj Križanić*, Harvard Ukrainian Studies, Special issue, Concepts of Nationhood in Early Modern Eastern Europe, 10(1986.) 3–4, str. 438–491.
- Službeni zapis o smrti Jurja Augustina Križanića*, JAZU, Radovi o životu i djelu Jurja Križanića, svezak 4., Zbornik radova, II. dio (Povijesni radovi), str. 25–30, sažetak: Note officielle sur la mort de Juraj Križanić, *ibid.*, str. 30.
- Svi su tokovi jedno. Uspomeni Jurja Križanića (1683–1983)*, glazba: B. Papandopulo, riječi: I. Golub, u: B. Papandopulo, Zbirka zborova a cappella, Zagreb, 1986., str. 58–88.
- Gli ultimi anni di Juraj Križanić (1678–1683)*, Orientalia Christiana Periodica, 52(1986.) 2, str. 378–407.
- Dodir s Bogom*, u: U službi čovjeka, Zbornik nadbiskupa – metropolitte Dr. Frane Franića, Split, 1987., str. 207–208.
- Ključna isprava u raspravi o hrvatskom porijeklu pape Siksta V. (O 400. obljetnici sikstinske crkve sv. Jeronima u Rimu)*, Croatica Christiana Periodica, 9(1987.) 20, str. 93–101.
- Križanić*, Zagreb, 1987.
- Onako*, Republika, 43(1987.) 7–8, str. 96–102.
- On the Manuscript of Juraj Križanić's de Musica (II)*, International Review of the Aesthetics and Sociology of Music, 18(1987.) 1, str. 163–168.
- Svi odlasci Jurja Križanića*, dokumentarni film Radio-Televizije Zagreb, scenarij: Ivan Golub, režija: Zlatko Sudović, proizvodnja 1987.
- U sjeni transcendencije*, Hrvatsko pjesništvo od Matoša do danas (antologija), sastavili i uredili Neven Jurica i Božidar Petrač, Zagreb, 1987., str. 496–499.
- Bibliografija o Ivanu Paštriću od 1683. do 1986.*, u: Ivan Paštrić (1636–1708), Život, djelo i suvremenici, Zbornik radova znanstvenog skupa o 350. obljetnici rođenja, Split 1988., str. 195–201.
- Duša duše Hrvatske*, Novija hrvatska marijanska lirika, priredili i sastavili Neven Jurica i Božidar Petrač, Mostar, 1988., str. 259–262.
- Hrvatski papinski zavod. sv. Jeronima u Rimu*, Enciklopedija Jugoslavije, Zagreb, 1988., 5, str. 439–440.
- Izabrana blizina*, Zagreb, 1988.
- Ivan Paštrić – Joannes Pastritiuus polihistor i teolog (1636–1708)*, Sabrana građa, Zagreb, 1988.
- Kalnovečki bokci*, Gesta, 10(1988.) 29–30–31, str. 252–254.
- Man – Image of God (Genesis 1:26). A New Approach to an Old Problem*, u: Matthias Augustin und Klaus-Dietrich Schunck (Hrsg.), »Wünschet Jerusalem Frieden«, Collected Communications to the XIIth Congress

of International Organization for the Study of the Old Testament, Jerusalem, 1986., Frankfurt am Main–Bern–New York–Paris, 1988., str. 223–233.

Primjerak Ostroške Biblije u Rimu. (O 400. godišnjici Ostroške Biblije), Ricerche Slavistiche, 32–35(1985.–1988.), str. 253–255.

Sehnsucht nach dem Angesicht oder Wie zu Freude gelangen, Theologisches Südosteuropaseminar, Ergänzungsband 1., Heidelberg, 1988.

Sensus obvius, Bogoslovska smotra, 58(1988.) 1, str. 123–124.

Uskrnuće tijela, u: S. Nimac, ur., Zbornik radova »Tijelo, sport i teologija«, Zagreb, 1988., str. 61–63.

Život i djelo Ivana Paštrića, u: Ivan Paštrić (1636–1708), Život, djelo i suvremenici, Split, 1988., str. 13–22.

Sunce nad Tiberom, Obnovljeni život, 44(1989.) 2, str. 180–186.

Blžiđnji kao milost, Obnovljeni život, 45(1990.) 1–2, str. 125–127.

Čovjek slika Božja – ključ za poznavanje Boga, Bogoslovska smotra, 60(1990.) 1–2, str. 121–123.

Čovjek slika Božja – prijatelj Božji, ibid., str. 106–111.

Doprinos Marije Pantelić poznavanju staroslavenskog bogoslužja, ibid., str. 112–120.

Juan Caramuel nelle pagine del diario di Alessandro VII, in: Paolo Pissavino (a cura di), Le meraviglie del probabile, Juan Caramuel 1606–1682, Atti del convegno internazionale di studi, Vigevano 29–31 ottobre 1982, Vigevano, 1990., str. 59–60.

Juraj Križanić e Juan Caramuel, ibid., str. 117–118.

Orientalistička građa Ivana Paštrića u Arhivu Propagande (APF Misc. gen. XI, XII, XIII, Misc. varie XVII), Most/The Bridge, a Journal of Croatian Literature, Zagreb, (1990.) 4: Croatian »Indias« – Hrvatske »Indije«, str. 195–214.

Otkriven svjetlu i podatljiv sjeni, Forum, 29(1990.) 1–2, str. 146–160.

Prijatelj Božji, Zagreb, 1990.

»Stat gartia facti« – Milost činjenice, Crkva u svijetu, 25(1990.) 1, str. 78–79.

Holdfény a Tiberis fölött. A zsinat pápájának emlékére, Novi Sad, 1991.

Conversazioni di Kalinovac, u: Homo imago et amicus Dei. Miscellanea in honorem Ioannis Golub, ur. R. Perić, Pontificium collegium croaticum sancti Hieronymi, Romae, 1991., str. 657–667.

Cronache dei mendicanti di Kalinovac, ibid., str. 654–656.

Imago Dei. Der Mensch als Bild Gottes – Gottespräsenz und Gottesdarstellung (Gen 1, 26–27) und verwandte Texte, Theologisches Südosteuropaseminar, Ergänzungsband 3., Heidelberg, 1991.

Od kruha zlo biži, Kolo, (1991.) 4, str. 55–59.

Tragovi raja, Forum, 30(1991.) 7–8, str. 205–218.

»Vi ste sol zemlje«, Crkva u svijetu, 26(1991.) 2–3, str. 193–198.

Zvijezde nad Tiberom /Stelle sul Tevere, u: Papin posjet Svetom Jeronimu/Visita del Papa a San Girolamo, Pontificio Collegio Croato di San Girolamo, Roma, 1991., str. 53–56.

Canova, Marulić, 25(1992.) 3, str. 299–300.

Humilitas, Svesci, (1992.) 74, str. 64–65.

Ich suche Dein Antlitz. Gedanken fürs Leben, Graz, 1992.

Iz knjige poučaka, Treći program hrvatskog radija, 38, Hrvatski radio, Zagreb, 1992., str. 203–211.

Molitva za mir, Republika, 48(1992.) 3–4, str. 163–166.

Naša ljubavnica tlapnja, Antologija hrvatskih pjesama u prozi, ur. Z. Mrkonjić, H. Pejaković, A. Škunca, Zagreb, 1992., str. 188–190.

Rad ruku čovječjih, Marulić, 25(1992.) 3, str. 283–287.

Sto hrvatskih pisaca '92, ur. S. Laljak i A. Kollak, Zagreb, 1992., str. 49–50.

L'uomo immagine di Dio. Presenza, somiglianza, amicizia, Studi ecumenici, Venezia, 10(1992.) 4, str. 455–458.

Zvona starog Kaptoloma, Kolo, (150)1992., 2–3, str. 165–202.

The Slavic Vision of Juraj Križanić, Zagreb–Dubrovnik, 1993.

Der Dreizehnte Jünger, Osnabrück–Münster, 1993.

Lice Prijatelja, Kolo, 7–8(1993.), str. 530–535.

Knjiga Izlaska, Dubrovnik, 4(1993.) 4, str. 54–62.

Trag, Zagreb, 1993.

- Poeti croati del novecento*, ur. D. Pušek, Bloc notes 26–27, Lugano, 1993., s. p.
- Moji Svi Sveti*, Forum, 32(1993.) 65, str. 732–736.
- Hände geben Zeichen*, ur. K. Münster, Wuppertal/Gütersloch, 1993., str. 7, 14.
- La lingua di Križanić: protoslavo, paleoslavo, panslavo, neoslavo*, *Orientalia Christiana Periodica*, 59(1993.) 2, str. 465–482.
- Povijest u nastajanju. Teološke slutnje o suvremenoj povijesti*, Kačić, 1993., 25, str. 345–347.
- Križanić's Theology of History*, u: *Synthesis philosophica* 16, vol. 8, fasc. 2, Zagreb, 1993., str. 231–253.
- Kościoł jako świadek*, u: *Świadectwo Kościoła Katolickiego w systemie totalitarnym Europy środkowo-wschodniej*, Księga Kongresu teologicznego Europy środkowo-wschodniej, kul 11–15. sierpnia 1991., Redakcja wydawnictw Katolickiego Uniwersytetu Lubelskiego, Lublin, 1994., str. 73–75.
- Oči*, Zagreb, 1994.

LITERATURA

- J. Buturac, *Ioannes Golub, De mente ecclesiologica Georgii Križanić. Excerpta ex dissertatione ad Lauream in Facultate Theologica Pontificiae Universitatis Gregoriana, Romae 1964.*, *Bogoslovska smotra*, 37(1967.) 3–4, str. 499–500.
- V. Merćep: *Ivan Golub, Prisutni. Misterij Boga u Bibliji*, *Crkva u svijetu*, 4(1969.), str. 514–516.
- J. Šidak, *Prinos Ivana Goluba proučavanju Jurja Križanića*, *Historijski zbornik*, 21–22(1968.–69.), str. 584–586.
- J. Šidak, *Problem Jurja Križanića u hrvatskoj i srpskoj literaturi*, *Historijski zbornik*, 23–24(1970.–71.), str. 175–177.
- D. Šubić, *Ivan Golub, Od kompromisa do ljubavi*, *Crkva u svijetu*, 10(1975.) 2, str. 188–189.
- F. P., *Ivan Golub, Od kompromisa do ljubavi*, *Obnovljeni život*, 30(1975.), str. 301–302.
- P. Žižić, *Otkrivanje nepoznatog Boga. Ivan Golub, Duh Sveti u Crkvi*, *Zagreb 1975.*, *Crkva u svijetu*, 10(1975.) 3, str. 275–276.
- F. Pšeničnjak, *I. Golub, Duh Sveti u Crkvi*, *Obnovljeni život*, 30(1975.) 5, str. 506–508.
- A. Nadrah, *I. Golub, Duh Sveti u Crkvi*, *Bogoslovni Vestnik*, 35(1975.) 4, str. 506–508.
- M. Zovkić, *I. Golub, Duh Sveti u Crkvi*, *Bogoslovska smotra*, 45(1975.) 4, str. 500–502.
- T. Ivančić, *I. Golub, Duh Sveti u Crkvi*, *Glas koncila*, 27. VI. 1976., str. 12.
- A. Badurina, *Najprije čovjek*, *Spectrum*, 9–10(1976.) 1, str. 70–72.
- J. Šidak, *Juraj Križanić als Problem der kroatischen und der serbischen Literatur*, u: *Juraj Križanić (1618–1683) Russophile and Ecumenic Visionary. A Symposium*, edited by Th. Eekman and A. Kadić, *The Hague–Paris*, 1976., str. 46–49.
- F. Pšeničnjak, *Juraj Križanić – angažirani teolog*, *Obnovljeni život*, 31(1976.) 2, str. 202–206.
- T. Ivančić, *Najprije čovjek*, *Glas koncila*, 31. VIII. 1976., str. 16.
- A. Kusić, *Najprije čovjek*, *Crkva u svijetu*, 11(1976.), str. 86–88.
- S. G. Bona, *Su Caramuel gli studi di uno Slavo*, *Gazzettino di Vigevano*, 7(1977.) 232, str. 1.
- M. Slaviček, *Naprostu pjesme*, *Vjesnik*, 14. I. 1978., str. 12.
- R. A.: *Bibliofilsko izdanje o djelu Julija Klovića*, *Vjesnik*, 20. X. 1979., str. 5.
- A. Šuljić, *Jedna impresija uz izložbu »Maximus in minimis« u Nacionalnoj i sveučilišnoj biblioteci u Zagrebu*, *Kana*, 9(1979.) 11, str. 19.
- Ž. Kustić, *»Maximus in minimis«, stihovi, iluminacije i grafike o 400 godišnjici Julija Klovića*, *Glas koncila*, 4. XI. 1979., str. 9.
- M. Biškup, *Radovi dr. I. Goluba o Jurju Križaniću i Ivanu Paštriću na stranim jezicima*, *Croatica Christiana Periodica*, 3(1979.) 4, str. 182–194.
- T. Maroević, *Dobit po surli*, *Start*, 9–23 (1980.) 286, str. 80.
- M. Mišerda, *Prisluškujuci »Kalnovečke razgovore«*, *Spectrum*, 13(1979.) 1–2, str. 70–76.
- B. Duda, *»Kalnovečki razgovori« Ivana Goluba*, *Svesci*, (1980.) 38, str. 76–78.
- M. Redep, *Razgovorno pjesništvo*, *Podravska gruda*, 1(1980.) 2, str. 46–47.
- M. Redep, *Razgovorno pjesništvo*, *Marulić*, 13(1980.) 5–6, str. 530–531.
- J. Pavičić, *Čakavske i kajkavske pjesme*, *Vjesnik*, 22. XI. 1980., str. 7.
- I. Kurtović, *Trajna čežnja za ljudskim licem*, *Svesci*, (1981.) 42, str. 85–87.

- J. Krajcar, *Ivan Golub, Juraj Križanić glazbeni teoretik 17. stoljeća*, *Orientalia Christiana Periodica*, 49 (1983.) 2, str. 211–212.
- T. Mrkonjić, *Analiza antropološko-teološkog rječnika u knjizi Ivana Goluba »Čežnja za licem ili kako do radosti«*, *Bogoslovska smotra*, 53(1983.) 1, str. 140–143.
- T. Mrkonjić, »*Maximus in minimis*« *di Ivan Golub*, *L'Osservatore Romano*, Città di Vaticano, 123 (1983.), 23. VII, str. 3.
- J. Martinčević-Lipovčan, *Senzacija u domaćoj muzikologiji*, *Od do*, (1983.) 3, str. 8.
- J. Martinčević-Lipovčan, *Krležin Jurko i muzika* (Razgovor s dr. Ivanom Golubom, autorom nedavno objavljene knjige »Juraj Križanić glazbeni teoretik 17. stoljeća«), *Vjesnik*, 5. VI. 1982., str. 7.
- A. Tamarut, *Prinos bistrenju slavenske ideje Jurja Križanića*, *Spectrum*, 17(1984.) 1, str. 84–87.
- M. Mišerda, *Golubova poetsko-estetska teologija*, *Svesci*, (1986.) 63, str. 65–67.
- M. Mišerda, *Ivan Golub: Dvadeset godina znanstvenog rada (Bio-bibliografski osvrt)*, *Croatia Christiana Periodica*, 10(1986.) 18, str. 180–202.
- R. Venturin, *Rad na prijevodu poeme Ivana Goluba »Strastni život«*, u: Sarajevski slavistički dani (zbornik radova), 2–3, Sarajevo, 1987., str. 87–98.
- Z. Zima, *Čežnja za licem*, *Vjesnik*, 9. VII. 1987., str. 10.
- B. Petrač, *Poezija zblizavanja* (Ivan Golub, Izabrana blizina, Naprijed, Zagreb, 1988.), *Danas*, 5. VII. 1988., str. 41.
- M. Lipovac Gatti, *Il personaggio Ivan Golub, Poesia come profumo di terra. Un poeta che conosce la fiducia, il gioco e la sincerità propria dell'infanzia*, *Uomini e libri*, Milano, 24 (1988.) 121, str. 20–26.
- M. Buljac, *Pjesništvo. Božanska intuicija*, *Slobodna Dalmacija*, 24. II. 1989., str. 7.
- T. Mrkonjić, *Ivan Golub, Križanić, Bibliofilska izdanja 16, niz Iskoni 3, Zagreb, Kršćanska sadašnjost 1987, ill. tavv. in b. e n., pp. 264.*, *Orientalia Christiana Periodica*, 56 (1990.) 2, str. 518.
- R. Perić, *Ivan Golub – ponovno akademik*, *Glas koncila*, 6. V. 1990., str. 13.
- A. Tamarut, *Bibliografija radova Ivana Goluba (Izbor)*, u: *Homo imago et amicus Dei. Miscellanea in honorem Ioannis Golub*, ur. R. Perić, *Pontificium collegium croaticum sancti Hieronymi, Romae*, 1991., str. 14–26.
- A. Matijašević, *Bog ljudskiji, čovjek božanskiji*, *Vjesnik*, 26. IV 1991., str. 16.
- A. Matijašević, *Bog ljudskiji, čovjek božanskiji. Ivan Golub: »Priatelj Božji«, »Naprijed«, Zagreb 1991.*, *Riječi*, XII (1991.), str. 65–68.
- Lj. Filipović, *Blagodat riječi*, *Riječi*, XII (1991.), str. 43–52.
- M. Babić, *Božja slika u Teodoreta Cirsog i Ivana Goluba. Prilog teološkoj antropologiji*, u: *Homo imago et amicus Dei*, str. 114–131.
- M. Lipovac Gatti, *Conversazioni con la storia di Ivan Golub*, *ibid.*, str. 645–653.
- M. Lipovac Gatti, *Dalla Croazia voci sulla guerra e per la pace*, *Vita e pensiero*, 11(1991.), str. 745–746.
- D. Šimunda, *Darovana riječ, slika i igra* (Ivan Golub, *Priatelj Božji, Naprijed, Zagreb, 1990*), *Crkva u svijetu*, 26(1991.) 1, str. 93.
- W. J. Gruber, *Des Wortes Atem spüren. Entwürfe einer »Theologie der Nähe« aus ausgewählten Werken Ivan Golubs in 6 Schritten*, u: *Homo imago et amicus Dei*, str. 192–203.
- S. Tomić, »*Deus ludens – Homo ludens*« (Ivan Golub, *Priatelj Božji, Naprijed, Zagreb, 1990*), *Spectrum*, 24(1991.) 1, str. 69–72.
- B. Jelušić, *Duhovnik, pjesnik i umnik. Književni portret Ivana Goluba*, *Glas Podravine*, 46(1991.) 43, str. 7.
- M. Vrgoč, *Eikonologija Ivana Goluba*, u: *Homo imago et amicus Dei*, str. 178–191.
- S. Rendić, *Ivan Golub: pjesnik izvan geta »katoličkog ilirizma«*, *ibid.*, str. 609–614.
- J. Skok, *Kajkavski solilokvij Ivana Goluba*, *ibid.*, str. 621–625.
- A. Tamarut, *Life as »locus theologicus«. The roots Golub's theology*, *ibid.*, str. 216–228.
- R. Hafizović, *Neki antropološki naglasci u teologiji Ivana Goluba*, *ibid.*, str. 204–215.
- I. Zalar, *Od »zvezdarke« do zvijezda. Feljtonistički prilog biografiji Ivana Goluba*, *ibid.*, str. 626–630.
- D. Bosnar, *Oslobađajući dar* (Ivan Golub, *Priatelj Božji, Naprijed, Zagreb, 1990*), *Glas koncila*, 17. II. 1991., str. 9.
- V. Košić, *Otkriće Ivana Paštrića u XX. stoljeću. Prinosi Ivana Goluba izučavanju Ivana Paštrića*, u: *Homo imago et amicus Dei*, str. 408–420.
- S. Mihalčić, *Pjesnički impresionizam Ivana Goluba*, *ibid.*, str. 606–608.
- M. Jurišić, *Priatelj Božji*, *Večernji list*, 24., 25. i 26. XII. 1991., str. 16.
- T. Maroević, *Sabrana blizina. Pjesništvo Ivana Goluba*, u: *Homo imago et amicus Dei*, str. 615–620.
- R. Perić, *Scripta Golubiana de Institutis personisque hieronymianis*, *ibid.*, str. 8–13.
- A. Tamarut, *Teologija i umjetnost*, *Zvona*, 29(1991.) 3, str. 10.

- J. I. Bošković, *U blizini Drugoga*, Slobodna Dalmacija, 17. V. 1991., str. 22. A. Tamarut st., *Uvodna riječ – presentazione*, u: *Homo imago et amicus Dei*, str. 4–7.
- T. Zemljić, *Značenje ljudskog tijela u izabranim tekstovima Ivana Goluba*, *ibid.*, str. 668–674.
- M. Crnković, *Čovjek slika i prijatelj Božji*, *Novi list*, 24. V. 1992., str. 10.
- S. Pasini, *Danteov hrvatski hodočasnik*, *Vjesnik*, 16. II. 1992., str. 15.
- J. Kulić, *Homo Imago et Amicus Dei. Miscellanea in honorem Ioannis Golub – Collectanea Croatica Hieronymiana de Urbe 4. A cura di Ratko Perić. Pontificium Collegium Croaticum Sancti Hieronymi, Roma 1991, pp. XIV + 710.*, *Orientalia Christiana Periodica*, 58 (1992.) 2, str. 336–337.
- M. Crnković, *Ivan Golub, homo imago et amicus Dei*, *Dometi*, 25(1992.) 11–12, str. 509–513.
- Lj. Knežević, *Ivan Golub – hrvatski svećenik, crkveni povjesničar i katolički pjesnik*, *Hrvatska Domovina*, 31(1992.) 4, str. 29.
- P. Vidović, *Ivan Golub, Prijatelj Božji, Biblioteka »Religija i mistika«, Naprijed, Zagreb, 1990, 232 obilježene stranice*, *Obnovljeni život*, 47(1992.) 5, str. 501–503.
- M. Jurišić, *Knjiga prijateljstva*, *Večernji list*, 19. II. 1992., str. 34.
- Z. Zima, *Pjesnik i teolog. Uz zbornik »Čovjek slika i prijatelj Božji« posvećen 60. rođendanu Ivana Goluba*, *Vjesnik*, 29. I. 1992., str. 9.
- S. I. Muhamedagić, *Pogled u slikovnicu. Esejistički prikaz uz knjigu »Trinaesti učenik« I. Goluba, Zagreb 1985.*, *Svesci*, (1992.) 74, str. 66–71.
- H. Pejaković, *Prorstori susreta (Homo Imago et Amicus Dei – Zbornik u čast 60. obljetnice života Ivana Goluba, ur. Ratko Perić, papinski hrvatski zavod sv. Jeronima u Rimu, 1991.)*, *Riječi*, V (1992.), str. 78–83.
- B. Duda, *Spomenica Homo imago et amicus Dei u čast Ivana Goluba*, *Svesci*, (1992.) 74, str. 72–74.
- S. Šunde, *Teolog i pjesnik – dr. Ivan Golub*, *Svesci*, 26(1992.) 75–77 (2–4), str. 146–152.
- P. Strčić, *Homo imago et amicus Dei*, *Historijski zbornik*, 45(1992.) 1, str. 333–336.
- S. Pasini, *Ivan Golub – Danteov hodočasnik iz Hrvatske*, *Obnovljeni život*, 48(1993.) 2, str. 245–249.
- T. Maroević, *Ne bez traga*, *Slobodna Dalmacija*, 16. X. 1993., str. 26.
- H. M. Biedermann, *Ratko Perić (Hr.)*, *Homo Imago et Amicus Dei. Miscellanea in hon. Ioannis Golub. Pontificium Collegium Croaticum Sti. Hieronymi, Romae 1991. XIV, 710.*, *Ostkirchliche Studien, Würzburg*, 42 (1993.) 2/3, str. 204–205.
- L. Čoralčić, *Homo imago et amicus Dei*, *Croatica Christiana Periodica*, 17(1993.) 32, str. 191–196.
- H. Pejaković, *Tragovi i epifanije*, *Večernji list*, 5. II. 1994., str. 50.
- T. Maroević, *Oči Očeve*, *Slobodna Dalmacija*, 26. III. 1994., str. 26.
- F. J. Steinmetz, *Golub, Ivan: Ich suche Dein Antlitz. Gedanken fürs Leben. Aus dem kroatischen Übersetzt von Heide Zimmermann. Graz/Wien/Köln: Styria 1992.*, *Geist und Leben, München*, 67(1994.) 1, str. 78–79.
- E. G. Farrugia, *Ivan Golub, The Slavic Vision of Juraj Križanić, Postscript: Ivan Banac, »Friendship with Križanić and Russia.«*, *Croatian P.E.N. Centre & Most/The Bridge, Zagreb–Dubrovnik 1993.*, *Orientalia Christiana Periodica*, 60(1994.) 1, str. 306.
- A. Tamarut, *Bild Gottes als locus theologicus der Gnadenlehre. Die Gnade als Nähe Gottes in den Werken von Ivan Golub*, *Dissertatio ad Doctoratum in Facultate Theologiae Pontificiae Universitatis Gregorianae, Romae, 1994.*
- A. Tamarut, *Bild Gottes als locus theologicus der Gnadenlehre. Die Gnade als Nähe Gottes in den Werken von Ivan Golub*, *Katolička bogoslovija u Rijeci, Rijeka, 1994.*
- Ž. Kliment, *Oči su zapravo zvijezde*, *Večernji list*, 3. VII. 1994., str. 20.
- H. Pejaković, *Traces and Epiphanies. Ivan Golub, Trag (»Trace«)*, *Azur Journal, Zagreb, 1993.*, *Most/The Bridge*, 3(1994.), str. 76–77.

THE LIFE AND WORK OF IVAN GOLUB

SUMMARY. The study on Ivan Golub, a priest, theologian, culture historian and a poet, is written according to the biobibliographic encyclopedic norms. The material is divided into three comprehensive thematic units. The first unit sets forth the chronology of Golub's education, from the primary school in his native Kalinovec, theology study in Zagreb and Rome, to the two MA's (in theology and Biblical sciences) and the PhD with the thesis on Juraj Križanić's ecclesiology. His priesthood is described from the moment he took his holy orders, to his duties in North Croatian parishes and in Zagreb and to his university career at the Catholic Theological Faculty in Zagreb where he became a full professor in 1979. Golub is the initiator and head of many specialist studies and institutes. He is a member of theological societies, of the Croatian Academy of Arts and Sciences, several academies abroad, Croatian

and foreign specialist societies etc. The paper also mentions Golub's activities concerning his editorship or collaboration with various theological and professional periodicals and books. Golub participated in many conferences and taught at many renowned universities as a visiting professor.

The second part of the paper analyzes Golub's professional activity in theology and cultural history. The foundations of his theological considerations in some of his books are expounded in the text, and his theological and anthropological approach to the Biblical notion of Image of God is presented as well. Golub's theological studies in pneumatology are explained along with his considerations of theological topology, the relations among science, art and religion, especially theology, pedagogy and psychology. The meticulous study of Juraj Križanić and his work is the central theme of Golub's cultural-historical research: He engages in Križanić's intellectual development, his ideas (even the hitherto unknown musical activity), and Križanić's ideas concerning the Slavs are a special field in Golub's research.

Theological poetic quality, present in his scientific work too, is best expressed in Golub's poetry, according to critical evaluations by J. Skok (on Golub's kajkavian poetry) and S. Mihalić's and T. Maroević's opinions about the characteristics of Golub's spiritual lyrics and his evident Biblical inspiration. The most important theological, cultural-historical and literary critique considerations of Golub's diverse activities are commented at the end of this unit, and biobibliographical essays are mentioned as well.

The third part of Tamarut's study is of biobibliographical nature. In the paragraph entitled *Works* all of Golub's works are listed: The books and the papers published in periodicals, anthologies, collections etc. In the paragraph on *Literature* all the critiques and reviews on Ivan Golub and his work have been collected.